

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/13/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6110214751
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2012:6110214751.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci žalobcov 1/ O. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. P. XX, I., 2/ O. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. XXXX/X, D., 3/ O. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. 1, D. D., 4/ O. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. XX, U. R. H., 5/ D. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q. XX, R., D. D., 6/ E. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. K. XX, D. D., 7/ E. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. X, N., 8/ Z. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. P. XX/XX, N., 9/ H. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XXX, XX/ K. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. O. X, C. J., 11/ K. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. 2, D. D., 12/ K. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. XXX, D. D., 13/ K. Q. nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XX, D., 14/ K. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom U. X, I. T., 15/ V. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom P. X., D., 16/ O. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. XX, D. D., 17/ C. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. 1, D. D., 18/ U. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. J. X/X, N., zastúpení JUDr. Jankou Kmeťovou, advokátkou so sídlom Profesora Sáru č. 44, Banská Bystrica, proti žalovanej Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, Bratislava, IČO:00 151 653, zastúpená JUDr. Romanom Kvasnicom, advokátom, so sídlom Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, o neplatnosť výpovede zo zmluvy o poskytovaní plnenia z „Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a. s.“, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu v Banskej Bystrici č. k. 12C/119/2010 - 474, zo dňa 07. 11. 2011, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni v 1. rade sumu 240,36 eur, v 2. rade sumu 123,12 eur, v 3. rade sumu 789,25 eur, v 4. rade sumu 178,88 eur, v 5. rade sumu 700,99 eur, v 6. rade sumu 77,36 eur, v 7. rade sumu 470,52 eur, v 8. rade sumu 216,32 eur, v 9. rade sumu 469,16 eur, v 10. rade sumu 618,93 eur, v 11. rade sumu 67,68 eur, v 12. rade sumu 225,08 eur, v 13. rade sumu 66,98 eur, v 14. rade sumu 48,92 eur, v 15. rade sumu 128,56 eur, v 16. rade sumu 709,88 eur, v 17. rade sumu 312,52 eur, v 18. rade sumu 89,32 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodol, že o trovách konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Okresný súd rozhodoval o návrhu žalobkýň, ktorým sa domáhali, aby súd zaviazal žalovanú uhradiť im plnenie zo Zmluvy o poskytovaní plnenia z „Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a. s.“, za mesiac apríl 2010 vo výške, ako to špecifikovali v petite žaloby. Z obsahu zmluvy zistil, že predmetom zmluvy bolo doživotné plnenie z uvedeného fondu. Zo štatútu tohto fondu zistil, že slúži na podporu zabezpečenia životnej úrovne, ktorú pracovníci dosiahli v čase svojej pracovnej aktivity, na ocenenie ich vernosti k žalovanej, kvality ich práce a na podporu stabilizácie pracovníkov žalovanej. Žalovaná už na základe tejto zmluvy určité plnenia poskytovala, až do dňa 26. 10. 2009, kedy zaslala žalobkyniam výpoveď z predmetného zmluvného vzťahu podľa § 582 Občianskeho zákonníka. Okresný súd vec právne posúdil podľa ust. § 842, § 843 Občianskeho zákonníka, a pritom aplikoval tiež ust. § 582 Občianskeho zákonníka, ako aj § 27 ods. 1, 8, § 116 a § 119 ods. 3 zák. č. 481/2001 Z. z.. Predmetnú zmluvu posúdil v súlade s § 842 Občianskeho zákonníka a nie § 51 Občianskeho zákonníka. Mal za to, že pokiaľ ide o uzatvorenie zmluvy na dobu určitú, takouto zmluvou je aj predmetná zmluva,

ktorej skončenie sa viaže na konkrétny dátum neurčitej objektívne zistiteľnej skutočnosti, z ktorej je možné bez pochyb zistiť, kedy dôjde ku skončeniu zmluvného vzťahu, pričom v čase dojednaní takejto dohody nemusia mať účastníci istotu, kedy táto doba uplynie, je však isté, že táto skutočnosť nastane (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 31Cdo/513/2003, Najvyššieho súdu SR č. 4Cdo/294/2009. Nešlo podľa jeho názoru o zmluvu uzatvorenú na dobu neurčitú, bez uvedenia kedy skončí, preto predmetný zmluvný vzťah nemohol byť ukončený výpoveďami, ktoré doručila žalovaná žalobkyniam. Pokiaľ ide o tvrdenie žalovanej, že zmluvy neboli uzatvorené platne u žalobkyň v 3., 4. a 9. rade dospel k záveru, že je možné presne identifikovať žalobkyne, žalovaná vedela s kým uzatvorila predmetnú zmluvu, pretože im aj plnila a doručila výpovede. U žalobkyne 3/ pokiaľ namietala žalovaná, že zmluva nebola podpísaná, jej štatutárnym zástupcom, na túto námietku neprihliadol, pretože žalovaná nepredložila o tom žiadny dôkaz a na základe predmetnej zmluvy riadne plnila. Pokiaľ ide o tvrdenie žalovanej, že v súlade s § 575 Občianskeho zákonníka záväzok zanikol, nakoľko plnenie sa stalo nemožným v súlade so zákonom č. 483/2001 Z. z., okresný súd poukázal na to, že tento zákon sa stal účinným 01. 01. 2002, žalovaná zaslala výpovede v mesiaci október až november 2009 a dovtedy riadne plnila, nepokladala plnenie za nemožné. Predmetom zmluvných vzťahov uzatvorených žalovanou so žalobkyňami, nebola obchodná banková činnosť ako taká, čo je predmetom podnikania každej banky. Pokiaľ ide o tvrdenie žalovanej, že zmluva je absolútne neplatným právnom úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s § 842 Občianskeho zákonníka, nakoľko obsahuje dojednané dve odlišné neurčité doby trvania vyplácania sumy dohodnutého plnenia a to v čl. II. - záväzok vyplácať príjemcovi doživotne sumu v určitej výške, v rozpore s tým je čl. III. kde je uvedené, že vyplácanie plnenia skončí mesiacom, ktorého sa príjemca dožil, čiže tu ide o odlišné doby neurčitého trvania práva, čo podľa žalovanej okrem iného spôsobuje tiež neurčitosť a nezrozumiteľnosť zmluvy, pretože nemožno presne zistiť dobu zániku práva na výplatu dôchodku, okresný súd uviedol, že žalovaná sa zaviazala vyplácať doživotne sumu v určitej výške príjemcovi a to mesačne do 15. dňa. Ak sa následne v zmluve uvádza, že vyplácanie plnenia skončí mesiacom, ktorého sa príjemca dožil, nič toto nemení na dohodnutej dobe vyplácania plnenia, pretože bolo dohodnuté mesačné plnenie.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalovaná a žiadala ho zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie alebo napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť. V prípade, že by odvolací súd potvrdil rozsudok okresného súdu žiadala, aby vo výroku potvrdzujúceho rozsudku pripustil dovolanie podľa § 238 ods. 3 O. s. p. z dôvodu, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu a to o právnej otázke, či zmluva o dôchodku uzatvorená podľa § 842 Občianskeho zákonníka zakladajúca právo na plnenie na doživotie, je zmluvou na dobu určitú a tiež o právnej otázke, či sa zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vzťahuje na právne vzťahy založené medzi bankou a fyzickou osobou zmluvou o dôchodku podľa § 842 Občianskeho zákonníka. Rozhodnutie okresného súdu považuje za vecne nesprávne, pretože nesprávne vyložil znenie ust. § 842 Občianskeho zákonníka tak, že je možné uzavrieť zmluvu o dôchodku na dobu určitú, čo je však znením tohto ustanovenia priamo vylúčené, i keď správne dovodil, že pojmovými znakmi tejto zmluvy sú dôchodok a neurčitosť doby trvania vzťahu (poukaz na rozsudok Krajského súdu v Bratislave so dňa 26. 09. 2011 č. k. 6Co/49/2011). Nie je preto možné, ani podporne aplikovať judikáty Najvyššieho súdu ČR a Najvyššieho súdu SR, na ktoré okresný súd v dôvodoch rozhodnutia poukazuje a to tiež zo skutkového dôvodu, že v tejto veci sa skončenie zmluvného vzťahu neviaže na konkrétny dátum neurčitej objektívnej skutočnosti. Pokiaľ okresný súd zmluvu posúdil ako uzavretú na dobu určitú, potom je neplatná pre rozpor s ust. § 842 Občianskeho zákonníka, pretože toto ustanovenie určiť dobu trvania tejto zmluvy nepripúšťa. Výkladom, že ide o dobu určitú, by sa dostalo k tomu, že právny úkon je neplatný, pretože je v rozpore so zákonom. Rozhodnutie okresného súdu je nesprávne tiež preto, že napriek skutočnosti, že žalovaná je bankou a vzťahuje sa preto na jej činnosti zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách, neaplikoval na vec ust. § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou a ust. § 27 ods. 8 a § 116 citovaného zákona a následne ani ust. § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Okresný súd nesprávne právne posúdil vec, pretože činnosť banky sa netýka vzťahov upravených zmluvou o dôchodku. Ustanovenie § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou vyššie citovaného Zákona o bankách, zakazuje banke pokračovať v určitých druhoch plnení, ktoré sú v rozpore so zákonom o bankách. Ust. § 27 ods. 8 citovaného zákona sa použije na zistenie druhov plnení, ktoré sú v rozpore so zákonom o bankách, to je tých plnení za ktoré banka nedostáva protihodnotu, ako je to úplne zrejmé aj zo zmluvy o dôchodku. Okresný súd sa vôbec nevysporiadal so zákonným zákazom podľa § 119 veta za bodkočiarkou Zákona o bankách. I keby išlo o hospodársky dôvodné plnenie, zostáva stále nesplnená podmienka poskytnutia protiplnenia zo zmluvy o dôchodku pre banku. Počas zamestnania zo zmluvy o dôchodku nemala žiadna žalobkyňa žiaden nárok zo zmluvy o dôchodku, až po odchode do starobného dôchodku nárok prvýkrát vznikol.

Konanie, ktoré predchádzalo vydaniu odvolaním napadnutého rozsudku má inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, pretože okresný súd napriek tomu, že nerozhodol o pripustení zmeny návrhu na začatie konania, rozhodol v súlade so zmeneným návrhom. Zánik pracovného pomeru žalobkyň bol z dôvodu odchodu do starobného dôchodku, zmluva o dôchodku preto nemôže byť hospodárskym dôvodom zániku tohto pracovného pomeru. Závazok na plnenie zo zmluvy o dôchodku voči každej žalobkyňi zanikol, ak by predtým existoval, pretože plnenie zo zmluvy o dôchodku sa stalo nemožné, v zmysle ust. § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka, s poukazom na ust. § 27 ods. 8, § 116 a najmä z § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách. Zmluva o dôchodku sa vyznačuje neurčitou dobou trvania a nie je uzatvorená nikdy na dobu určitú (čas určitý), nesúhlasí preto s právnym názorom okresného súdu, že zmluvu nie je možné vypovedať. Zo znenia ust. § 842 Občianskeho zákonníka je zrejmé, že zmluva o dôchodku je uzatváraná zo zákona na dobu neurčitú, túto zmluvu zákon neumožňuje uzatvoriť na dobu určitú, pretože neumožňuje určiť dobu trvania vymedzením určitej doby trvania práva na dôchodok. V tomto smere na zhodné právne názory z odbornej literatúry: „Právo výplaty dôchodku je charakterizované neurčitou dobou trvania“. (Švestka, J., Spáčil, J., Škárová, M., Hulmák, M., a kol. Občiansky zákoník II., § 460 - 880. Komentár. 1. vydání Praha: C.H.Beck, 2008, 2170 str.); „Rys odvážnosti má zmluva aj naďalej. Tkvie v tom, že oprávnený je zmluvou zabezpečený na dobu neurčitú v prípade, že ide o zabezpečenie doživotné“, (Bičovský, J., Fiala, J., Holub, M., Občiansky zákoník. Poznámkové vydání z judikaturou a novou literaturou. 7. doplněné vydání. Linde Praha, a. s., 2000, 718 str.). Stotožňuje sa s právnym názorom vysloveným Krajským súdom v Bratislave v rozsudku zo dňa 26. 09. 2011, č. k. 6Co/49/2011, v ktorom zaujal právny názor, že zmluva o dôchodku je z hľadiska doby trvania zmluvou na dobu neurčitú a preto bola žalovaná oprávnená ju vypovedať v zmysle § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka v lehote troch mesiacov ku koncu kalendárneho štvrtroka a riadne doručenou výpoveďou záväzok z tejto zmluvy zanikol. Okresný súd v danej veci nesprávne právne posúdil v konaní predbežnú právnu otázku a dospel k nesprávnemu právnemu názoru o neplatnosti výpovede zmluvy o dôchodku. Pokiaľ by zákonodarca chcel dosiahnuť uzatvorením tejto zmluvy nemenný právny stav tak, aby nemohla byť v súlade so všeobecnou právnou úpravou vypovedaná, upravil by to výslovne. Ponechal to však na vôli zmluvných strán, aby si zmluvne prípadnú nemožnosť výpovede vzájomne dohodli, čo sa v tomto prípade nenastalo. Tvrdí, že v mesačných platbách poskytované plnenie dôchodku v určitej sume, je záväzkom zo zmluvy na opakovanú činnosť spočívajúcu v povinnosti niečo dať v zmysle § 494 Občianskeho zákonníka. Skutočnosť, že ide o opakovanú činnosť je daná zákonnou úpravou zmluvy o dôchodku a zmluvnou úpravou medzi ňou a žalobkyňami, ktorej predmetom je každomesačná opakujúca sa činnosť žalovanej v podobe zaplatenia dohodnutej mesačnej sumy dôchodku poskytovanej pravidelne mesačne v rovnakej sume. Sú takto splnené zákonné predpoklady pre danie výpovede zo zmluvy o dôchodku a táto je platná a právne účinná. Tvrdí, že zmluva o dôchodku je absolútne neplatným právnym úkonom pre rozpor s § 842 Občianskeho zákonníka. Občiansky zákoník v citovanom zákonom ustanovení upravuje alternatívne dva spôsoby úpravy neurčitej doby, prvou je neurčitá doba doživotne, druhou je inak určená doba neurčitého trvania. Z dôvodu, že tu zákon používa medzi týmito dvomi alternatívami spojku alebo, môžu zmluvné strany dohodnúť a v písomne uzatvorenej zmluve uviesť len jeden zo zákona alternatívne predpokladaných spôsobov úpravy neurčitej doby trvania práva na vyplácanie určitého dôchodku. Zmluva o dôchodku v danom prípade obsahuje dojednané dve odlišné neurčité doby trvania vyplácania sumy dohodnutého plnenia, a to v čl. II. a v čl. III. Podľa čl. II. ide o počítanie doby maximálne podľa dní, v skutočnosti hodín, resp. minút Pri dojednaní podľa čl. III. ide o počítanie doby na mesiace - do konca mesiaca. Rozpor v dĺžke dojednaných neurčitých dôb vyplácania plnenia spôsobuje tiež neurčitosť a nezrozumiteľnosť zmluvy, pretože nemožno presne zistiť dobu zániku práva na výplatu dôchodku a túto neurčitosť nemožno odstrániť ani výkladom podľa § 35 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Pretože smrť sa nedá predpokladať z časového hľadiska, pojmu „doba na dožitie“ treba pripísať neurčitosť ohľadom času (doby) trvania tejto doby. V zmluve nie je dohodnuté, že ju nie je možné vypovedať, použijú sa preto všeobecné zákonné ustanovenia upravujúce zánik záväzku vypovedaním zmluvy. Ak pri zmluve o dôchodku je plnenie vždy obmedzené na osobu veriteľa (§ 844 Občianskeho zákonníka) jeho smrť má vždy za následok zánik práv zo zmluvy o dôchodku. Tieto práva neprechádzajú na dedičov. Každá zmluva o dôchodku je preto zo zákona uzatvorená najdlhšie na doživotne. Úmrtie oprávneného zo zmluvy o dôchodku vo svojej podstate nevymedzuje trvanie zmluvy, ale čas, kedy najneskôr zmluva zanikne bez ohľadu na dohodu zmluvných strán o dobe trvania zmluvy. Okresný súd sa nevysporiadal s jej argumentami, že smrť nie je vždy takou skutočnosťou, ktorá sa dá časovo určiť. Počas konania žalobkyne dvakrát zmenili návrh na začatie konania. O zmene zo dňa 23. 10. 2010 okresný súd žiadnym spôsobom nerozhodol. Nesprávnym procesným postupom preto vytvoril situáciu, že nekonal o návrhu s určovacím žalobným petitom, o ktorom sa v tomto konaní ešte stále koná, teda v rozpore s určovacím

petitom obsiahnutým v návrhu na začatie konania zo dňa 20. 07. 2010 rozhodol o žalobe na plnenie, ktorej zmenu zákonným spôsobom nepripustil.

Žalobkyne v 1. až 18 rade žiadali rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť, nepripustiť dovolanie a uložiť žalovanej povinnosť uhradiť im trovy odvolacieho konania. Podľa ich názoru okresný súd správne vo veci rozhodol, pretože charakter právneho vzťahu - zmluvy o dôchodku, v zmysle § 842 Občianskeho zákonníka svedčí o tom, že sa zakladá niekomu na doživotne, teda do okamihu smrti oprávneného, alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania špecifikovaného určitým časovým úsekom - lehotou, ktorý má svoj začiatok a koniec. Je nespochybniteľné, že v Zmluvách o poskytovaní plnenia z „Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a. s.“ je špecifikovaný začiatok vzniknutého právneho vzťahu medzi účastníkmi a je špecifikovaný jej koniec, t.j. doživotne, teda okamihom smrti žalobkýň. Jedná sa teda o presne určitú dobu s presne určeným začiatkom a koncom, avšak jej trvanie je neurčité. Zákon nepripúšťa, aby bola uzatvorená zmluva o dôchodku na dobu neurčitú, ale na dobu určitú s neurčitým vymedzením jej konca. Majú za to, že okresný súd sa s touto otázkou prejudiciálne v plnom rozsahu vysporiadal. Nestotožňujú sa s tvrdením žalovanej ohľadom neplatnosti zmluvy z dôvodu ust. § 27 ods. 8 a § 116 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách a to v súvislosti s možnosťou plnenia. V zmysle § 1 a § 27 Zákona o bankách plnenie, ktoré im bolo poskytované nie je vzťah uzatvorený v rámci riadnej bankovej činnosti banky. V takomto prípade by banka nebola oprávnená poskytovať plnenie ani v rámci sponzorských darov, čo bežne aj žalovaná poskytuje. Trvajú na tom, že zmluvy o dôchodku nie je možné v zmysle § 582 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka vypovedať. Výpoveď by mohla byť v danom prípade platne vykonaná len, ak by možnosť takejto výpovede ako spôsob zániku zmluvného záväzku bola v zmluve dojednaná.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec prejednal v medziach daných ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O. s. p. napadnutý rozsudok okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. zrušil a podľa ods. 2 mu vec vracia na ďalšie konanie.

Zmluvou o dôchodku podľa § 842 Občianskeho zákonníka sa zakladá niekomu na doživotne alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania právo na vyplácanie určitého dôchodku.

Na základe tejto zmluvy vznikne niekomu (dôchodcovi) právo na vyplácanie dôchodku. Účastníkom tohto zmluvného vzťahu je na jednej strane poskytovateľ dôchodku ako osoba povinná a na strane druhej poberateľ dôchodku, ako osoba oprávnená. Za poskytnutý dôchodok sa nemusí vždy poskytnúť protiplnenie.

Pojmovými znakmi zmluvy sú dôchodok - periodicky sa opakujúce plnenie na zabezpečenie dôchodcu; má vo vzťahu k dávkam sociálneho zabezpečenia zrejme doplňujúcu funkciu a neurčitosť doby trvania.

Doba trvania vyplácania musí byť neurčitá. Môže byť vymedzená buď dĺžkou života alebo dĺžkou trvania choroby a podobne. Rozsah plnenia teda závisí od náhody. Právo na dôchodok má osobnú povahu.

Právny vzťah zo zmluvy o dôchodku zaniká predovšetkým uplynutím doby, na ktorú bol uzavretý, najneskôr smrťou oprávneného, pretože právo je viazané na osobu.

Odvolací súd vzhľadom na obsah podaného odvolania žalovanej najprv skúmal, či zo strany okresného súdu nedošlo k procesnoprávnemu pochybeniu a či konanie okresného súdu nemá inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm. d/).

Žalovaná namietala, že okresný súd nekonal o návrhu s určovacím žalobným petitom, o ktorom sa v tomto konaní ešte stále koná, teda v rozpore s určovacím petitom obsiahnutým v návrhu na začatie konania zo dňa 02. 07. 2010 rozhodol o žalobe na plnenie, ktorej zmenu zákonným spôsobom nepripustil.

Z obsahu spisu okresného súdu vyplýva, že okresný súd uznesením č. k. 12C/119/2010 - 271, zo dňa 17. 01. 2011 pripustil zmenu návrhu vo výrokovej časti petitu v zmysle podanej zmeny návrhu žalobkýň zo dňa 16. 11. 2010. Žalobkyne navrhovali okrem toho, aby súd v rámci zmeneného návrhu riešil otázku neplatnosti výpovedí žalovanej, ktorú dal žalobkyniam, ako otázku prejudiciálnu. Ešte predtým, podaním, ktoré došlo okresnému súdu dňa 27. 10. 2010, žalobkyne vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného

podali návrh na zmenu návrhu v zmysle § 95 O. s. p., a to na plnenie. Uviedli, že napriek tomu, že sú presvedčené o tom, že podaním určovacej žaloby osvedčili naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c) O. s. p., rozhodli sa v záujme toho, aby predišli rôznemu výkladu uvedeného ustanovenia podať zmenu návrhu na začatie konania. Žalovaná sa k návrhu na zmenu návrhu vyjadrila. Okresný súd nerozhodoval o pripustení tejto zmeny návrhu, pretože následne žalobkyne podali návrh na pripustenie zmeny návrhu, kde sa domáhali inej výšky plnenia. Okresný súd rozhodol o pripustení zmeny takéhoto žalobného návrhu a rozhodnutie doručil žalovanej. Žalovaná v odvolaní proti tomuto uzneseniu namietala postup okresného súdu tak, ako to uvádza v súčasnosti v podanom odvolaní. Krajský súd na základe odvolania žalovanej rozhodol tak, že jej odvolanie, ktoré podala proti uzneseniu okresného súdu zo dňa 17. 01. 2011, ktorým pripustil poslednú zmenu návrhu, odmietol. Rozhodnutie sa stalo právoplatným dňom 28. 03. 2011. Zo strany okresného súdu teda nedošlo podľa názoru odvolacieho súdu k žiadnemu procesnému pochybeniu a okresný súd správne postupoval, keď konal o poslednom návrhu žalobkyní, ktorého zmenu pripustil.

Žalobkyne sa podaným návrhom domáhajú priznania plnenia zo Zmluvy o dôchodku z „Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a. s.“, v súlade s § 842 Občianskeho zákonníka. Okresný súd považoval návrh žalobkyní v celom rozsahu za dôvodný a zaujal záver, že medzi účastníkmi došlo k uzavretiu zmluvy na dobu určitú, ktorej skončenie sa viaže na konkrétny dátum neurčitej, objektívne zistiteľnej skutočnosti, z ktorej je možné bez pochyb zistiť, kedy dôjde ku skončeniu zmluvného vzťahu, pričom v čase dojednania takejto dohody nemusia mať účastníci istotu, kedy táto doba uplynie, je však isté, že táto skutočnosť nastane. Vychádzal pritom z rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 31Cdo/513/2003 a Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/294/2009. Žalovaná preto nemohla ukončiť zmluvný vzťah so žalobkyňami výpoveďou.

Právne posúdenie veci okresným súdom podľa názoru odvolacieho súdu nie je správne. Okresný súd síce aplikoval správnu právnu normu, nesprávne ju však vyložil.

Podľa názoru odvolacieho súdu z ust. § 842 Občianskeho zákonníka vyplýva, že zmluva o dôchodku uzavretá na „doživotne“ ako v danej veci, je z hľadiska doby trvania zmluvou na dobu neurčitú. Citované zákonné ustanovenie podľa názoru odvolacieho súdu neumožňuje uzavretie zmluvy na dobu určitú neurčitého trvania. V zmluve chýba dojednanie limitujúcich kritérií čo do časového rozpätia, bol dojednaný len počiatok plnenia. Pri výklade citovaného zákonného ustanovenia netreba vychádzať bezpodmienečne len z doslovného výkladu. „V prípade konfliktu medzi doslovným znením zákona a jeho zmyslom a účelom je dôležité stanoviť podmienky, priority výkladu, e ratione legis pred výkladom jazykovým. Z uvedeného možno vyvodíť, že spojenie „určitá doba“ charakterizuje práve dobu vymedzenú počiatkom a koncom, oproti tomu spojenie „doba neurčitá“ nemá stanovený koniec. Vymedzeniu doby ako „určitej“ neprekáža, ak nie je jej koniec stanovený uplynutím určitého časového obdobia (napríklad mesiacov) popripade uvedením konkrétneho dňa, ku ktorému bez tejto doby skončí, práve tak, že trvanie tejto doby je viazané na konkrétnom dátumom neurčiteľnú objektívne zistiteľnú skutočnosť, z ktorej je možné bez pochybností zistiť, kedy príslušné obdobie skončí. V dobe zjednania príslušnej dohody nemusia mať účastníci istotu, kedy takto dojednaná doba uplynie, je však isté, že daná skutočnosť nastane“(Rozsudok NS ČR č. 28. 05. 2008, sp. zn. 29 Odo/423/06). V danom prípade sa zmluva vyznačuje svojou neurčitosťou do trvania, teda nik nevie vopred ani počas trvania zmluvného vzťahu určiť dobu (čas trvania zmluvného vzťahu). Pokiaľ nie je v zmluve dohodnutá doba určitá (určitý čas), ide o dobu neurčitú. Zákon neumožňuje určiť dobu trvania vymedzením určitej doby trvania práva na dôchodok. Odvolací súd sa v tomto smere stotožňuje s názorom žalovanej, že právo výplaty dôchodku je charakterizované neurčitosťou doby trvania a poukazuje na príslušnú literatúru - Bičovský, J., Fiala J., Holub, M., Občiansky zákoník. Poznámkové vydání s judikaturou a novou literaturou. 7. doplněné vydání, Linde Praha, a. s. 2000, 718 str.; a že v mesačných platbách poskytované plnenie dôchodku v určitej sume je záväzkom zo zmluvy na opakovanú činnosť.

Okresný súd sa podľa názoru odvolacieho súdu nedostatočne vysporiadal s námietkou žalovanej, že zmluva o dôchodku obsahuje dojednané dve odlišné neurčité doby trvania vyplácania sumy dohodnutého plnenia, keď čl. I. zmluvy o dôchodku obsahuje záväzok „vyplácať klientovi doživotne sumu v určitej výške“, v rozpore s tým čl. II. obsahuje dojednanie podľa ktorého „vyplácanie plnenia skončí mesiacom, ktorého sa príjemca dožil“. Z obsahu Zásad poskytovania dôchodkových dávok pre bývalých pracovníkov Slovenskej štátnej sporiteľne, príloha č. 2 Podnikovej kolektívnej zmluvy zo dňa 01. 02. 1993 z čl. 6 bod 1 vyplýva, že výplata dôchodkovej dávky sa začína prvým dňom mesiaca, v ktorom

nadobudla účinnosť Podniková kolektívna zmluva Slovenskej štátnej sporiteľne na rok 1993 a končí sa posledným dňom mesiaca ukončenia poberania starobného a iného dôchodku. Z článku 3 Zmluvy vyplýva, že vyplácanie plnenia skončí mesiacom, ktorého sa príjemca dožil. Zmluva teda nie je v súlade so zásadami, ktoré boli stanovené pre poskytovanie dôchodkovej dávky.

Okresný súd sa tiež nevysporiadal s otázkou, či vznikla žalovanej povinnosť žalobkyniam plniť v tom smere, či prebrala banka záväzok Slovenskej sporiteľne, a. s. poskytovať plnenie žalobkyniam na základe uzavretých zmlúv o dôchodku. Je pravdou, že predmetom zmluvných vzťahov uzatvorených so žalobkyňami nebola obchodná banková činnosť ako taká, čo je predmetom podnikania každej banky, ale v súlade so štatútom a účelom plnenia bola podpora zabezpečenia životnej úrovne pracovníkov sporiteľne, ktorú dosiahli v čase svojej pracovnej aktivity.

Ust. § 842 Občianskeho zákonníka o poskytovaní dôchodku nevyžaduje protiplnenie, ako na to správne poukazujú žalobkyne. Nie je však vyriešená otázka, či skutočne bola povinná terajšia žalovaná poskytovať plnenie žalobkyniam a v akom rozsahu prevzala záväzky Slovenskej sporiteľne, a. s.. Predmetom činnosti bánk nie je poskytovanie plnenia za účelom podpory zabezpečenia životnej úrovne pracovníkov, ktorú dosiahli v čase svojej pracovnej aktivity, ako aj na podporu stabilizácie pracovníkov, čo bolo predmetom zmluvných vzťahov uzatvorených právnym predchodcom žalovanej so žalobkyňami.

Keďže okresný súd podľa názoru odvolacieho súdu nevykonal vo veci dostatočné dokazovanie pre rozhodnutie o tom, či je nárok žalobkyň na plnenie dôvodný, nesprávne vyložil ust. § 842 Občianskeho zákonníka podľa názoru odvolacieho súdu a nevysporiadal sa dostatočne s námietkou žalovanej týkajúcou sa povinnosti poskytovať plnenie bankou v zmysle § 2 ods. 1 a § 4 ods. 1 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v súlade s § 27 ods. 8 a § 116a citovaného Zákona, § 119 ods. 3 tohto Zákona, odvolací súd musel rozsudok okresného súdu, ktorým zaujal vo veci predčasný právny záver zrušiť a vec mu vracia na ďalšie konanie, v ktorom sa vysporiada s námietkami žalovanej, týkajúcej sa povinnosti banky prevziať záväzok zo Zmluvy o dôchodku a v tomto smere doplní dokazovanie aj vyžiadaním listinných dôkazov od terajšej žalovanej, týkajúcich sa prevzatia záväzkov od jej právneho predchodcu, aby bolo možné zistiť, či banka prevzala aj záväzok vyplývajúci zo zmluvy o dôchodku z „Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne a. s.". Na základe doplneného dokazovania okresný súd potom znovu vo veci rozhodne. V novom rozhodnutí okresný súd rozhodne o náhrade trov celého konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním členov senátu pomerom hlasov 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.